

skulle i sin helhet antas eller förkastas. Svaret skulle lämnas senast kl 02.00. TCO-S och SAV svarade ja och avblåste stridsåtgärderna. TCO-S styrelses ställningstagande var enhälligt.

TCO-S avtalsfullmäktige beslutade den 4 juni anta den preliminära uppgörelsen mellan Statens arbetsgivarverk och TCO-S. Styrelsen fick i uppdrag att träffa slutlig uppgörelse om 1985 års löner.

Uppgårelsen undertecknades den 5 juni 1985 av SAV och TCO-S. Förhandlingsprotokollet innebar att ALS 1984/85 återupprättades. Vidare träffades kollektivavtal om att lönerna skulle höjas fr o m den 1 december 1985 med 0,8 procent och 110 kronor och att icke löneplansanknutna tillägg och arvoden skulle höjas med 2 procent fr o m den 1 december 1985. Höjningarna skulle inte till någon del avräknas från 1986 års utrymme.

Konflikten 1985

Den konflikt, som genomfördes våren 1985, var specifik i två avseenden. För det första gällde det inte en regelrätt avtalsrörelse, utan konflikten utlöstes av omförhandlingsklausulen i ALS 1984/85. För det andra drabbades TCO-S' medlemmar på framför allt skolområdet av lockout, vilket var en tidigare oprövad situation.

Strejk

TCO-S varslade den 16 april om strejk för ca 20 000 medlemmar i TCO-S' nio förbund fr o m den 2 maj kl 12.00. Inom undervisningsområdet omfattade varslet lärare och skolledare med statligt reglerade anställningar vid kommunala skolor i Borås, Helsingborg, Karlstad, Linköping, Luleå och Täby samt lärare och skolledare vid följande folkhögskolor: Fristad, Lunnevad, Molkom, Sunderbyn, Sundsgården, Valla och Viskadalen. Även universiteten i Linköping och Stockholm samt Tekniska högskolan i Stockholm omfattades av varslet.

Någon uppgörelse kunde ej träffas före den 2 maj, varför varslet utlöstes.

Sympatiåtgärder begärdes hos KTK och beviljades genom strejk för föreståndare och fritidspedagoger i strejkkommunerna.

Lockout

Dagen efter det att strejken inleddes den 2 maj varslade SAV om storlockout fr o m den 11 maj på bl a skolområdet. Varslet var oklart på skolområdet och preciseringsförhandlingar med TCO-S fullföljdes aldrig, varför stora svårigheter uppstod i kommunerna vid tillämpningen av varslet.

Lockouten omfattade ca 90 000 TCO-S-medlemmar över hela landet. Mer än hälften av de lockoutade TCO-S-medlemmarna var lärare. Under helgen den 11–12 maj drog Statens arbetsgivarverk tillbaka stora delar av lockouten på skolområdet på ett sådant sätt, att stor förvirring uppstod i skolorna under måndagen.

Det ursprungliga varslet omfattade alla lärare och syo-funktionärer utom lärare, som till någon del undervisade på lågstadiet, meddelade specialundervisning i särskild undervisningsgrupp, till någon del undervisade i integrerad särskoleklass eller vid skoldaghem, eller som undervisade vid grundutbildning för vuxna.

Lärare, som var deltidsanställd rektor eller studierektor vid gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning eller för grundutbildning för vuxna var också undantagna från varslet.

Även skolkantorer och lärare anställda vid specialskolor, särskolor, riksinternatskolor, privatskolor och sameskolor var undantagna från varslet. Under helgen den 11–12 maj drog sedan Statens arbetsgivarverk tillbaka varslet för lärare, som till någon del tjänstgjorde på mellanstadiet i icke-strejkkommuner.

Strejken avbröts på skolområdet den 15 maj kl 24.00. Lockouten kvarstod på högstadiet, gymnasiet och inom högskolan.

Den 20 maj kl 02.00 avbröts alla konfliktåtgärder.

Informationsinsatser

Information om förhandlingsläget till medlemmarna skedde dels direkt genom Lärartidningen, dels via cirkulär till lokalavdelningsstyrelserna.

I samband med att avtalet sades upp bildades en konfliktgrupp på kansliet, som hade det samlade ansvaret för fortsatt information, arbetsrättsfrågor m m.

De sex kommuner som berördes av strejkvarsel informerades tidigt och representanter för dessa kommuner samt berörda regionombudsmän kallades in till konfliktplaneringsmöte den 17 maj, dagen efter det att strejkvarsel lagts. Sammankomsten hölls gemensamt med SFL och under dagen analyserades varslat samt diskuterades en mängd praktiska frågor.

Varje medlem i de berörda strejkkommunerna fick i samband med varslat ett personligt brev om det aktuella läget samt en mera generellt hållen folder "Inför konflikt". I varje lokalavdelningsstyrelse fanns en omarbetad upplaga av SLs konfliktteckbok.

SLs telefonsvarare kopplades in samma dag som varslat lades. TCO-S anordnade under varselperioden gemensamma medlemsmöten med central medverkan på de aktuella strejkorterna. SL och SFL ordnade dessutom egna möten i de sex kommuner, där skolområdet berördes. På dessa möten fanns central medverkan från båda förbunden.

Lockouten var svårare att administrera, eftersom en så stor mängd medlemmar berördes. Brev till den enskilde medlemmen sändes med cirkulär för att mångfaldigas lokalt. Lokalavdelningsstyrelserna informerades fr o m den 6 maj via dagliga konfliktmeddelanden och telefonsvararen. Regionombudsmännen upprättade även telefonkedjor till lokalavdelningarna.

I så gott som samtliga lokalavdelningar genomfördes under varselperioden konfliktmöten. Regionombudsmännen medverkade i viss utsträckning.

När lockouten bröt ut var medlemmarna i de sex strejkkommunerna inne på sin andra strejkvecka. Därför introducerades för dessa kommuner ett särskilt informationsblad "Senaste nytt". Detta sändes med telefax och tanken var att man snabbt skulle kunna kopiera och förse varje medlem med ett exemplar senast dagen efter det att det lämnat kansliet.

Alla lokalavdelningar fick information genom särskilda konfliktmeddelanden.

Problem

Efter konflikten samlades representanter för SL och SFL samt berörda regionombudsmän i de sex strejkkommunerna på kansliet för en

gemensam utvärdering. I allmänhet hade konfliktarbetet löpt bra, vissa problem hade uppstått med Hem och Skola, dispenshantering m m, men lösts på ett tillfredsställande sätt. Sammantaget upplevdes informationen som bra. Problem med konfliktersättningen uppkom när det gällde lockoutade medlemmar. Svårigheter förelåg att ur medlemsregistret få fram av lockouten berörda medlemmar. Detta berodde på att aktuell klass/stadium inte alltid fanns registrerat.

Konfliktersättningsblanketten vållade en hel del problem. Många blanketter som kom in var ofullständigt eller felaktigt ifyllda. Angivande av första konflikttag är otillräckligt, när medlemmen kan ha varit undantagen från konflikten för viss tid eller när lockouten inte är lika lång för alla berörda.

De anvisningar som fanns till konfliktersättningsblanketten visade sig vara svåra att förstå och dåligt anpassade till förhållandena på undervisningsområdet. Detta innebar att många medlemmar ej förstod hur blanketten skulle fyllas i.

På SLs kansli såväl som på TCO-S har nuvarande rutiner för utbetalning av konfliktersättning orsakat oerhört mycket arbete efter konflikten. Vissa medlemsgrupper har fått vänta lång tid på konfliktersättningen.

Kostnader

Konflikten innebar att TCO-S betalade konfliktersättning till drygt 85 000 medlemmar. Den sammanlagda kostnaden för konflikten uppgick till ca 125 miljoner kronor. Av denna summa har Sveriges Lärarförbund bidragit med ca 32 miljoner kronor.

Högskolan

Under året har avtal träffats beträffande överföring av högskolans tjänster från L-plan till F-plan och därefter till N-plan.

Förslag på arbetstidsavtal för lärartjänsterna har överlämnats till SAV, men något avtal har vid årets slut inte kunnat träffas.

Trygghetsavtalen (TRA-L, TRA-S)

Tillämpningen av trygghetsavtalen har skett kontinuerligt i de kommuner/myndigheter som riskerat övertalighet. Så har exempelvis årlig ersättning, avgångsbidrag och reservlä-